

Samfunn

Gullkortet i 2008 ga staten 5,5 milliarder i gevinst

DNB Nyheter

FINANSKRISEN: Statsminister Jens Stoltenberg og finansminister Kristin Halvorsen på pressekonferansen etter et møte med norske næringslivsledere. Foto: NTB scanpix

12.10 2008, midt under den forrige finanskrisen, la regjeringen frem krisetiltak for å sikre norsk næringsliv tilgang til lån.

DNB Nyheter

Lesetid 2 minutter

Publisert 30. mar 2020

Blant annet ble det utstedt nye statsobligasjoner på inntil 350 milliarder kroner. Dette ga bankene sikkerhet til å ta opp nye langsiktige lån, og dermed fortsatt kunne tilby nye utlån både til husholdninger og bedrifter.

- Dette såkalte gullkortet fra regjeringen, eller statsobligasjoner med fortrinnsrett som det heter, var nødvendig og fornuftig. Det sikret stabil tilgang til langsiktig finansiering gjennom det som ble tidenes finanskrisen, sier Ottar Ertzeid, finansdirektør i DNB.

I andre land ble man tvunget til å gi statsgarantier, men det ble ikke nødvendig i Norge. Det var ikke fare for at norske banker skulle gå over ende, men de fikk ikke tak i nok penger til å låne ut til norske bedrifter. Det er bred enighet om at uten disse statsobligasjonene ville nedturen i norsk økonomi blitt større enn den ble.

- Dette tiltaket var sterkt medvirkende til at prisen på utlån fra norske banker, spesielt på boliglån som er viktig for folk flest, ikke ble liggende uforholdsmessig høyt over tid, sier Ertzeid.

DNB Nyheter

det ikke.

— *Ottar Ertzeid*

Ingen gavepakke til bankene

Av statens ramme på 350 milliarder ble totalt 230 milliarder benyttet, og det siste forfallet ble innbetalt i juni 2014. For staten ble dette en lukrativ løsning.

- Den direkte økonomiske effekten for staten var 5,5 milliarder (*) i gevinst. I kampens hete kunne det nok virke som om gullkortet var en gavepakke fra staten til bankene. Det var det ikke. Norske banker var da, og er i enda større grad nå, solide. Risikoen for den norske staten var relativt liten, sier Ertzeid.

I tillegg til de 5,5 milliardene (*) kom den indirekte effekten fra skatter og avgifter gjennom at norsk økonomi klarte seg langt bedre enn den ville gjort.

Uten gullkortet ville det vært en mulighet for at bankmarkedet hadde stoppet opp

— *Ottar Ertzeid*

DNB Nyheter

DNB sto for 118 av de 230 milliardene som ble innløst. For bankene betydde gullkortet først og fremst at de fikk muligheten for å tilby de samme banktjenestene som vanlig.

- Vi benyttet oss av vår naturlige andel av disse statsobligasjonene. Dermed kunne vi, som alle andre banker i Norge, tilby lån til bedrifter og privatpersoner med en rente som var på nivå med hva den var rett før finanskrisen, sier Ertzeid.

For bankene ga gullkortet ingen ekstra gevinst.

- Konkurransen både i bedrifts- og personmarkedet var minst like tøff under finanskrisen som til vanlig, og renten var og er en viktig konkurransefaktor. Statsobligasjonene var viktig for å holde Norge i gang, men ga ikke oss noen ekstra gevinst. Likevel, uten gullkortet ville det vært en mulighet for at bankmarkedet hadde stoppet opp, og da ville vi alle vært tapere, sier Ottar Ertzeid i DNB.

(*) Beregnet rente på OMF, obligasjoner med fortrinn, i bytte minus rente betalt på statskassevekselen